

ABONAMENTUL

Pentru monarhie:

Pe an 18 cor. $\frac{1}{4}$, an
9 cor. $\frac{1}{4}$ 4-50 fil.

* *

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane
 $\frac{1}{4}$ an 12 cor. $\frac{1}{4}$ an
6 coroane.

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 14 fil., a doua
oară 12 fil., a treia
oară 10 fil.

* *

To' ce privește foaia
să se adreseze la: Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unirii”
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

La lipsa de învățători.

Vre-o două trei decenii din urmă am stărut cu toții pentru clădirea edificiilor școlare și astăzi aproape nu este cine să slujească în ele. Lipsa învățătorilor populari s'a simțit de mult. La cea din trecut să se adaugă azi învățătorii morți pentru patrie pe toate câmpiile de războiu, mulțimea, ce se reîntoarce neapță pentru serviciul de mai înainte și icona situației e dată.

Chestia instrucției populare preocupă îndeosebi ministerul cultelor, unde oamenii să gândească să suplinească cu învățătoarese. La noi nu vedem să se dea o atenție mai deosebită acestei chestiuni, care azi mâne formează un adevărat dezastru pentru întreagă instrucția dela sate. Oamenii așteaptă ca timpul să vindece și rana aceasta, căci el este doftorul nostru cel mai devotat.

La noi încă s'a remarcat o concepție mai ridicată privitor la rezolvirea acestei probleme de mare importanță. Numărul elevilor preparandiali scade an de an, iar materialul recrutat pentru aceasta carieră este cu mult sub așteptările cerute. Mulți îmbrățișează cariera învățătoarească siliți numai, deoarece pentru continuarea studiilor la școlile secundare sunt incapabili, de altă parte s'au putut mântui de gimnazii numai refugându-se la institutele pedagogice. Băeți mai aleși abia dacă vin din anumite combinații familiare, ori din motive mai mult particulare decât din un adevărat entuziasm pentru o carieră atât de frumoasă și astăzi destul de proventuoasă. Celce răsbește cu paralele, cu norocul ori capul o mână înainte până la terminarea gimnaziului, căci preferă mai bucuros un teren vast de o validitate ieftină, decât o carieră sigură, frumoasă, pe care și-a ales-o la 14—15 ani, cu 4 clase gimnaziale.

Ne ajunsurile aceste ale educației pedagogice le plătește scump apoi instrucția populară. Nu sunt destui învățători! În tot anul se spune, că ar trebui îndemnați băeții mai distinși la aceasta carieră, dar glasul acesta a resunat de atâtea ori în pustiu, încât nu mai prind. Cel ce a ajuns cu calculi eminenti și aptitudini alese pe cl. IV gimn. nu e aplicat a trece la preparandie, când el personal nimica nu câștigă. Ca băiat bun e sigur, că absolvând cele opt clase va fi primit gratuit în seminarul teologic, iar ca preot ocupă totuși o situație mai bună, cu mai puțină răspundere, decât ca învățător. Spesele ce i-le reclamă cei patru ani ai claselor superioare gimnaziale, le pretind în aceeași măsură anii de preparandie. Pentru el în aceasta privință nici o ușurare nu este.

Imprejurarea aceasta trebuia să ne aducă de mult la gândul unei reforme: *a creșterii gratuite în seminariile pedagogice*. Cel puțin elevii buni să fie întreținuți pe speșele diecezelor ori stipendii echivalente speselor ce le au la urmarea studiilor. Statul și-a putut asigura numărul suficient de învățători gratuit în institutele sale de acest soi. În Sibiu mai de mult elevii preparandiali aveau deja pe cursul II întreținerea semigratuită, iar pe al treilea au întreagă. Să fie aceasta o ușurință adânc simțită pentru elevii preparandiali în raport cu cei ce continuă studiile în școlile secundare.

Ar fi credem un mare mijloc de a suplini pe terenul educației populare forțele cari nu mai sunt și a ne asigura elemente într'adevăr destoinice și înflăcărâte pentru o carieră ca cea învățătoarească. Rezolvirea chestiei în forma aceasta știm, că nu întimpină în nici una din diecezele noastre greutăți, și dacă oamenii cântăresc rezultatele,

ce le-ar avea, rezolvirea aceasta a chestiunii creșterii viitorilor învățători cu speșele ce ar apăsa budgetul unei dieceze, n'am dubita de loc, că chestia s'ar rezolvă iute.

„Comitetul național“.

„Comitetul național german va avea deci de datorință să aducă la cunoștința guvernului, eventual și a Coroanei, dorințele poporului german de a vedea legată pacea, dar de a o vedea legată astfel, ca interesele sale politice, naționale și economice se nu fie știrbite, pentruca jertfele enorme pe cari le-a adus în actualul războiu să nu fie jertfe aduse înzadar. Și tot acest scop îl urmăresc și fruntașii partidelor opoziționale maghiare din dieta țării noastre, cari au isbutit să se pună în legătura directă cu factorii dela conducerea monarhiei noastre, și e vorba să fie primiți în curând și în audiență din partea Majestații Sale, tot numai pentru a tâlmăci pretutindenea dorințele poporului maghiar și speranțele pe cari e îndreptățit să le lege și acesta de pacea dorită și așteptată, în urma jertfelor pe cari le-a adus pentru tron și pentru patrie. Și vor avea succese frumoase, și unii și alții: cei din comitetul național german și cei din fruntea partidelor opoziționale maghiare din patrie, —

Contele Andrassy despre războiu și pace. — „Lokalanzeiger“ publică o convorbire pe care corespondentul din Berlin a Agenției americane „United Press“ a avut-o cu contele Iuliu Andrassy, care se află actualmente la Berlin. La întrebarea ce atitudine va lua acum România, contele Andrassy a răspuns, că nu e de așteptat acuma o intervenție apropiată a României

în războiul alături de Ententă. Dacă puterile Centrale vor fi în situație să păstreze fronturile lor actuale, România nu va lua nici-decum parte în războiul actual.

În ce privește ruptura ce s'a produs în partidul independent ungar contele Andrassy a declarat:

Nu cred într-o schimbare de guvern în Ungaria în momentul de față. Acum nu trebuie să se producă o criză. Astăzi numai politica externă e lucrul cel mai de căpetenie și ea e reprezentată foarte bine prin Burian, un ungar.

La întrebarea, dacă prezența actuală a contelui la Berlin, stă în legătură cu aspirațiile de pace, contele Andrassy a răspuns cu un „Nu” hotărât. Acuma nu e timp să se vorbească despre tratative de pace. Ententa se va învoi la asemenea tratative numai când toate speranțele ei vor fi prăbușite. Despre pace vom putea vorbi numai după-ce vom isgoni iară pe ruși din Bucovina. De pace nu mai poate fi vorba acuma în timpul verei. Acuma trebuie se dobândim o biruință hotărâtoare.

Războiul european.

În secțiunea nordică de Brody inamicul a dat asalturi repetite. Înspre seară i-a succes după pierderi enorme să pătrundă în pozițiile noastre ce cad spre ost de drumul ce duce la Brody. Pentru Brody se dau lupte îndârjite. În Volhinia rușii, după o întrerupere de patru săptămâni, din nou au început ofensiva. Rezultatul de până acum e că frontul nostru din Volhinia a fost retras pe o linie de 80 km. cu 15 km. Succesul acesta de

teritoriu mic a costat pe inamic grele pierderi de oameni.

La Italia se dau ducele de artilerie în regiunea Paneveggio, unde am zădărnicit atacul diviziilor mai mici italiene.

Spre nord de Somme englezii, după pregătiri violente de artilerie au pornit la atac, care a eșuat de pozițiile noastre de lângă Pozieres și Foureux.

La frontul lui Hindenburg rușii au relăncat atacul cu forțe mari. Două corpuri de armată au pornit la atac pe secțiunea dela Gorodina, Skrobova —Vygodna.

Orfelinatul din Blaj.

— Comunicatul comitetului central executiv. —

Din mai multe părți ale arhidiecezei, cu toate rugărilor noastre stăruitoare, nu ni-s'au trimis încă colectele făcute. Și fiindcă această împrejurare împiedecă o seamă de lucruri ce nu se mai pot amâna, ne rugăm de nou, cu multă insistență, să ni-se trimită toate listele încă restante. Mulți frați preoți nu sunt abonați ai acestei gazete și de aceea ar fi bine dacă *dd. protopopi* și-ar lua osteneala ca printr'un scurt *cercular*, să atragă atențiunea d. preoți asupra acestei rugări.

Colectele ce putem da astăzi, între cari unele frumoase, ridică de nou suma finală cu peste trei mii de coroane.

*

Listele sunt aceste:

1. *Colecta pâr. Nicolae P. Rațiu între credincioșii săi din Turda-veche (Turda): 922— cor.*

Nicolae P. Rațiu, par. v.-prot. on. 150—
Manoilă Cherecheș cu s. Anica 100—
Simion Lupea l. Nic. june-soldat 50—
Dșoara Victoria Mesaros, dna Mariți Dr. Ciuta, Alexandru Fărcășan jude și Ioan Mesaros adv. cu s. Victoria n. Rațiu câte 20—; Sim. Poruțiu inv., Glig. Rațiu, Mih. Rațiu, Vas. Giurfălean, Ioan Găzdac. Ioan Lascău, Sim. Orban, Io. Niculiciu cu soția, Anica Mircea, Nic. Lupea, Sam. Rogozan sen., Amalia Rogozan, Io. Crișan cu s. Vârvara, Io. Selegean cu s. Ileana, Iuliu Vlăduțiu dir. de bancă în penz., Io. Coprean cu Ana, Vas. Contraș cu soția, Io. Murășan cu Susana, Vas. Baba cu Paraschiva și Io. Crișan cu Susana câte 10—; Alex. Pop cu Ver. și Vas. Sabău cu soția câte 6—; Nic. Mândruțiu, Const. Borza, Dum. Pop cu Ana, Vas. Gaia, v. Gacița Gaia, Ana Maier și Dr. Dem. Ghișoiu notar trib. câte 5—; Aur. Bologa 4-20; V. Borza, A. Pop, V. Bela, S. Cordoș cu s., v. I. Petean, M. Aapris l. I., s. I. T. Oprea, V. Șandru, A. Jurean, Iz. Horgoș, V. Nemeș, D. Buglea cu s. S., G. Pașc cu M., I. Lascău iun. cu R. și I. Zăhan cu s. câte 4—; A. Rațiu, V. Cordoș, I. Săcuiu, S. Crișan și M. Alban câte 3—; apoi alți 156 credincioși restul sumei colectate.

2. *Colecta pâr. Ioan Petean între credincioșii săi din Jucul-nobil (Cojocna): 724— cor.*

Ioan Petean, paroh cu soția 200—
Ioan Boroș notar cu soția 40—; dș. Cornelia Boroș și Ioan Petean abs. de teol. câte 12—; N. V. 11-48; Nicolae Făt inv. 10—; Vas. Cuc 9-68; V. Tod. Olosutean 9—; Mih. Miclea și V. Ana Ghirișan câte 8—; Io. Crișan l. Onuț 7—; Il. Baciș și

FOIȚA.

„Priveghiași și vă rugași”.

— Cuvânt roșit de M. O. D. Vasile Stefanica, directorul gimnaziului din Beiuș, la încheierea anului școlar expirat. —

(Continuare și fine.)

Un om întreg afară de integritatea sufletului are lipsă și de trup întreg și sănătos, căci e bine cunoscut proverbul latin „Mens sana în corpore sano”. Școala noastră se îngrijește și de aceasta recerintă. Gimnastica e cel mai bun mijloc pentru oțălirea și disciplinarea trupului. Nu trebuie considerat și nici nu-l considerăm acest studiu ca cel din urmă în gimnaz, ci ca unul, care contribuie în mare măsură la desăvârșirea și prin aceasta la fericirea noastră viitoare. La oțălirea trupului contribuie afară de gimnastică și diferitele sporturi (notatul, patinatul, biciclierea, fotbalul etc.) și excursiuni, cari deprinse în oare-care măsură, mult ajută dezvoltarea trupului. Însă e greșală a abuza de sporturi și de îngrijirea trupului în detrimentul sufletului, căci exagerarea ori-cărui lucru bun îl duce la absurd. Deprinderea sufletului și a trupului nostru trebuie să meargă paralel, numai astfel va fi dezvoltarea noastră

armonică. Se nu se uite însă că în vremurile noastre triste cel mai nobil sport și mijloc de deprindere trupestă e lucrul, munca trupestă, pentru voi a căror părinți sunt în cea mai mare parte economi, e lucrul pământului. Prin acesta deoparte vă puteți oțeli puterile trupesti, de altă parte vă impliniți și o datorință patriotică, dacă prin munca voastră ajutorând în lucrarea pământului pe cei rămași acasă, veți contribui după puteri la provederea țerii în aceste vremuri de grea cumpănă cu alimentele de lipsă, de cari vrăjmașii noștri ar voi să ne lipsească.

Trăim vremuri grele. Țara noastră e încunjurată de dușmani cari se năpustesc asupra ei se o sfășie. Fiecare dintre noi, cari suntem pătrunși de sublimul sentiment al iubirii de patrie, trebuie se sară după putere întru apărarea țerii. Șirurile, ce încontinuu se răresc, se întregesc iarăși din cei rămași acasă. Școlarii de ieri, ca pe mâne au se părăsească băncile școalei și să ia în mâna în locul condiului pușcă și sabie. În cursul acestor doi ani școlari din urmă de când ține războiul, dintre elevii gimnaziului nostru 85 de înși s'au dus să-și facă ca ostași datorita patriotică dintre cari unii au căzut, alții au fost prinși, dar toți până într'unul au luptat vitejește, au luptat pentru țeară, pentru moșia, limba și legea strămoșească ca adevărați eroi. Poate în scurt

timp și pe voi vă va reclama țeara și atunci, se fiți trezi, să fiți gata ca ostași a lupta și voi cu aceeași vitejie, dacă trebuie și cu vărsarea sângelui și chiar cu jertfirea vieții. Căci: „Dulce et decorum est pro patria mori” și numele celor ce sângele și-au vărsat pentru fericirea țerii, pururea și la toate neamurile au fost și vor fi bine-cuvântate.

Dar iubirea de patrie nu numai dela ostași, ci și dela cetățeni pretinde jertfă. Și dacă dela cetățeni nu cere să-și verse sângele ori să-și jertfească viața, în schimb cere, ca fiecare fiu adevărat al său să-și facă datoria lucrând și muncind fără preget pentru binele obștesc. Aceia nu sunt patrioți adevărați, cari nu prin fapte ci prin vorbe goale voesc să-și arete patriotismul lor. Aceia asișderea nu sunt cetățeni cinstiți, cari din patriotismul lor fac marfă de piat ori titlu de câștig material. Nu, iubirea de patrie nu prin vorbe, ci prin fapte se arată. Dacă cineva își implinește cu scumpătate datorința, ce-i prescrie slujba sa, dacă respectează instituțiile și legile țerii, dacă sprijinește și ajută și pe concetățenii săi, dacă cu un cuvânt contribuie la promovarea binelui obștesc și a intereselor țării și dacă se alipește cu tot dragul de cele mai scumpe comori: lege, limbă și moșie, ce află adăpostire între hotarele țării, atunci pe un atare cu adevărat îl vom putea numi patriot adevărat.

Tim, Ciobănean câte 6—; Vas. Cherecheș, H. Bob, Herskovits Sim., Sam. Mesaros, Dum. Ghirișan și Ilie Felecan câte 5—; O. Bob, G. Crișan, I. Crișan, V. Baci, S. Suci, M. Oltean, I. Baci, V. Bob, P. Suci, St. Pojar, Z. Pop, V. D. Păcurar, C. Baci, G. Petean I. Șt. I. Dobra, V. Oltean, I. Cherecheș I. Șt., I. Cherecheș, D. Bere I. I., A. Bere I. V., Șt. Miclea, A. Pojar, V. Bere I. M., G. Budai, V. Dirnea, I. Budai și Șt. Măscășan câte 4—; Io. Ban I. Gl. 344; I. I. Moș, I. David, Zs. Pázs, I. Szendel, I. Bere I. Z., I. Demian, Ș. Moga, N. Gliga, C. Rus, I. Baci, I. Baci I. M., M. Cănean, P. Lazar, O. Turbutan, F. Bere I. S., I. Bodocan, F. Bob, G. Pojar, N. Oltean, P. Cherecheș, G. Olosutean, V. C. Cherecheș, P. Aphaidean I. A., D. Bere I. I., V. Bere I. S., M. Păreu, O. Olosutean, I. Suci, I. Vonaș, P. Dobra și N. Petean I. G. câte 3—; apoi alți 87 credincioși restul sumei colectate.

3. *Colecta pâr. Ioan Bozdoc între credincioșii săi din Cicud A) (Ludoș): 700— cor.*

Cassa bisericii 200—
Familia Bozdoc 200—
Maria Vlăsa 50—

Discul femeilor 2770; Iacob Călugăr și Chirilă Călugăr câte 20—; George Călugăr 16—; Nic. Mărginean, Nast. Blaga și Tot. Moldovan, curator câte 10—; Il. Bendes și Alex. Moldovan câte 8—; Glig. Bărlean 6—; Il. Pădurean și Mih. Cosma câte 5—; Ma. Călugăr, Gh. Călugăr, Gl. Murășan, L. Pădurean, Ma. Pădurean și Ma. Pamfilu câte 4—; A. Vlăsa 3—; apoi alți 66 credincioși restul sumei colectate.

4. *Colecta pâr. protopop Iosif Costin între credincioșii săi din Turda-nouă (Turda): 390—.* Cu ofertul pâr. protopop (a-se vedea Nr. 72 al acestei foi) laolaltă: 70710 cor.

Ignat Borza, proprietar . . . 100—

Iosif Costin, protopop 50—
Ilie Mariuca, propr. de moară 50—
Susana Iacob Trif, soție de contabil 50—

Simion Țuțiu propr. 20—; Iuliu Haiduc morar 10—; Păr. Chiorean, Lina Savu, Dum. Nistor și An. Savu câte 5—; An. Pop, An. Copăndean, V. Chiorean și Sus. Mărian câte 4—; D. Epure 3—; apoi alți 42 credincioși restul sumei colectate.

5. *Colecta pâr. protopop Augustin Târziu între credincioșii săi din Chereleș (dieceza de Oradea-mare): 31450.* Iar în naturalii: 180 șterg., 49 haine, 43 bucăți de pânză, 21 lep., 5 măsurite, 3 per. și câte 1 plap. și pâr. de ghiete în preț de 103650. Total în preț de 1351— cor.

Aug. Târziu, protopop și soția 100—
Biserica gr.-catolică 40—; Din disc 3140—; Elenuța Târziu 20—; Nicolae Câmpean cooperat și soția 15—; Sidonia Moldovan soț. de not., Paul Popescu, cantor-doc. și Max. Pálmai of. dom. câte 10—; Fam. Révész și vād. F. Roth câte 5—; E. Lencsés și S. Rosenberg câte 4—; apoi alți credincioși restul sumei colectate.

Naturalii: Dehelean Svetozar și Rozalia Farago în preț de câte 34—; Măriuța Pălineaș de 28—; Ileana Vale, Ileana Herlo, Nicolae Herlo de câte 22—; Oana Herlo, vād. Floarea Ardelean de câte 20—; Fița Vale de 18—; Mărioara Borle, Eva Anghel, Maria Herlo, Onița Panda de câte 16—; Oana Herlo, Ștefan Panda, Măriuța Novăcut de câte 14—; Oana Ursoiu, Onița Herlo, Măriuța Reghiș, Ioan Fejes, Petru Ghiuca, Todor Ursoiu, Ileana Morar, Sofia Reghiș, Antița Reghiș, vād. Marișca Dehelean de câte 12—; Fl. Ursoiu, Il. Jușca, Tod. Dehelean, Pe. Dehelean, Fl. Ieneicaș, Il. Reghiș-Herlo, Fl. Ardelean, Măr. Herlo, On. Flueraș de câte 10—; Măr. Baba, Oana Ar-

delean, Ma. și An. Flueraș, Il. Herlo-Reghiș de câte 8—; Io. Panda, Măr. Baba și Il. Ursoiu de câte 7—; Fl. Herlo, Fl. Herlo, Ma. Herlo, A. Radîța, v. Ma. Ardelean, Ana Podrumar, A. Herlo, M. Podrumar, A. Flueraș, M. și S. Berar, T. Borle, S. Vale, O. Ardelean, F. Reghiș, M. Flueraș și R. Escău de câte 6—; apoi alte credincioase în prețul restului sumei de mai sus.

6. *Colecta pâr. Vasile Rusu între credincioșii săi din Ghirișul-român (Cojocna): 26020 cor.*

Vasile Rusu preot cu s. Iozefina 100—

Ioan Russu, Todor Simionaș, Maria Pop, Maria Mănecan și Iosif Trenca câte 10—; Vas. Simionaș 7—; Ana Tobias și Mateiu Veșă câte 6—; Ana Chiorean, Petru Pop și Gh. Pop câte 4—; M. Trenca și I. Rus câte 3—; apoi alți 54 credincioși restul sumei colectate.

7. *Colecta pâr. Galacteon Vas (adm. inter.) între credincioșii săi din Cașolț (Sibiu): 16884 cor.*

* Nicolae Radu 22—; Ana Ioan 11—; Galact. Vas pr., Vict. Pop Inv., Petru Câmpean, Ioan Hoaghe, Tod. Hoaghe și Ios. Făt sen. câte 10—; Dum. Mălaiu 5—; C. Lazăr, I. Simion, G. Hoaghe și A. Mutu câte 3—; apoi alți 54 credincioși restul sumei colectate.

Sumarea colectelor:

Colecta 1:	K. 922—
" 2:	" 724—
" 3:	" 700—
" 4:	" 390—
" 5:	" 31450
" 6:	" 26020
" 7:	" 16884

Laolaltă K. 3,47954

Suma din Nr. 76 „ 320,01627

Suma totală . . . K. 323,49581

Nr. 28/1916.

Condiții de primire

În Seminarul junimii române greco-catolice stud. (Internatul Vancean de băieți) din Blaj.

1. Părinții, cari voesc să-și așeze băieții pe anul școl. 1916—17 în Seminarul junimii române gr.-cat dela gimnaziul din Blaj, sunt avizați, că *terminul concursului* de primire este 10 August n. 1916. Cererile de primire sunt *a se adresa* Preavenraturului Consistor metropolitan din Blaj. Cererile băieților, cari în anul școl. trecut nu au fost elevi ai Internatului nostru, au să fie înzestrate cu extras de *botes*, testimoniu de pe anul școl. trecut și atestat de revaccinare. În cerere părinții sau îngrijitorii au să-și însemne *locuința și posta ultimă* cu acuratețe și să declare că cunosc pe deplin toate condițiunile de primire și *se obligă a le împlini întru toate*. Ca rezoluțiunile să se poată expedia francate resp. *recomandate*, petenții sunt rugați să alătore marcele postale de lipsă.

2. Taxa de întreținere fixată pe anul 1916/17 este 500 cor. Este ușor de înțeles, că taxa aceasta nu acopere cheltuelile aprovizionării suficiente a elevilor. De aceea superioritatea Internatului își *reșervă dreptul*, de a stărui în decursul anului, la Preav. Consistor, pentru o urcare moderată a taxei — spre acoperirea în parte, cel puțin, a deficitului, care, după prevederile omenești de astăzi, se poate

Cu toții, cari umblați la școală, voiți se împliniți în viață oare-care carieră, slujbă intelectuală. Voiți cu un cuvânt se vă faceți unii preoți, alții dascăli, адвоcați, medici, amployați ori altfel de slujbași. Și cred, că de aceea doriți se îmbrățișați aceste cariere, pentru-că de bunăseamă simțiți dragoste și chemare pentru asemenea slujbă. E bine. Dar face rău cel ce voește să ocupe o slujbă intelectuală numai ca să ajungă la un izvor de venit și câștig, pentru a-și asigura un traiu mai ticnit, mai ușor și pentru îndestularea plăcerilor sale. Am auzit dela mai mulți părinți zicând, că cu tot prețul ar voi se face din pruncul lor vr'un Slujbaș, „dascălas“ ori cât de becisnic, numai să nu trebească se își câștige pânea cu atâtă trudă ca ei. Unii ca aceștia, cari nu din dragostea culturii, ci pentru încunjurarea trudei, ori pentru adunare de averi neleguite se fac slujbași, aceia sunt cei mai primejdioși indivizi ai societății omenești. Aceștia nu consideră slujba sa ca datorință grea, ci ca un mijloc prin care să câștige pe dreptul ori pe nedreptul de pe alții cât de mult. Voi, nu cred că sunteți atrași de astfel de principiu mârșav. Voi trebe se știți și să băgați de seamă că ori-ce slujbaș intelectual ia deodată cu slujba sa o sarcină, o datorință grea asupra sa. Un slujbaș intelectual trebe să fie conducător, povătuitor și bun luminător al poporului, pe care

are să-l ajute, să-l lumineze și să-i combată viciile atât prin sfaturi, cât și prin pilda vieții sale. Astfel trebe se înțelegeți și voi chemarea voastră viitoare în viață.

Nu uitați însă, că numai se priveghiați, ci se vă rugați, aceasta înseamnă atâtă, că toate gândurile, faptele, întreaga viața voastră să fie pătrunsă de cel mai profund și curat simț religios. Omenimea pururea tinde spre fericire, dar fericirea nici în avere, nici în glorie, nici în științe nu o poate găsi cel-ce s'a despărțit de Dumnezeu.

Nu! Iubiți elevi! Innapoi către Dumnezeu! Lumea s'a despărțit de El, a trebuit acest măcel grozav, aceasta vărsare de sânge ca să se vadă, că fără Dumnezeu nu-i lumină, civilizațiune, nici înaintare, căci nu-i iubire între indivizi și popoară. Religiunea nesocotită în timpul din urmă, iar își va ocupa, trebe să-și reocupe locul ce-i compete, căci aceasta ne dă putere în muncă, mângâiere în năcazuri, aceasta dă trudei noastre valoarea și frumșeța ei adevărată.

Priveghiați deci și vă rugați! Fiți trezi, băgători de seamă la datorințele voastre între toate împrejurările vieții și totdeauna să fiți pătrunși în toate lucrurile voastre de cel mai profund simț religios, de iubirea și frica lui Dumnezeu. Și dacă fără excepțiune toți vom fi pătrunși de aceste principii, de bunăseamă vom contribui și noi la înfăptuirea mult doritului ideal al omeneimei: „pacea eternă și fericirea generală“.

calcula pe lângă taxa de 500 cor. la cel puțin 20.000 cor.

Fixând de o cam dată această taxă, Preav. Consistor a avut în vedere mai ales pe băeții cu purtare bună a părinților mai slab situați materialicește. Superioritatea așteaptă deci dela publicul românesc și dela părinții cu stare mai bună, ca prin oferte benevole — în naturalii sau bani —, să vină, ast an, în ajutorul Internatului, resp. a celor mulți băeți mai săraci adăpostiți între zidurile lui. Ofertele aceste benevole se vor cuita, la timpul său, și publice.

3. Cei ce vin pentru întâia oră în Internatul nostru vor plăti, separat, o taxă de înscriere de 20 cor.

4. Taxa de înscriere se va plăti la începutul anului școlar. Tot atunci se va plăti și rata I. și II. a întreținerii, adică 200 cor. Celelalte trei rate, de câte 100 cor. se pot plăti pe rând și anume; cel mult la 1 Noembrie, 1 Ianuarie și 1 Aprilie.

5. De fiecare alumn, la începutul anului, părinții vor mai depune câte 20 cor. la mâna rectorului, pentru diverse trebuințe urgente, ce s'ar ivi în decursul anului (călătorii neprevăzute ale elevilor, etc.) Suma aceasta se va restitui părinților prin postă, după încheierea anului școlar.

6. Părinților alumnilor li-se atrage deosebit atențiunea, că, în acest an mai mult ca ori și când, rectorul va trebui să stăruiască pentru achitarea la terminii fixați a ratelor taxei de întreținere și pe elevii, ai căror părinții sau îngrijitori nu vor plăti ratele la timp, cel mult la 8 zile după termin, necondiționat îi va dimite din Internat.

7. Elevii vor avea să aducă cu sine: a) o carte de rugăciuni; b) 4 părechi de schimburi de pânză sau giolgiu, bune; c) cel puțin 6 batiste; d) 2 părechi de încălțăminte și cel puțin patru părechi de ciorapi sau obiele; e) o saltea (sac de paie) și 2 lepedee (cearșafuri) de pus pe saltea; f) 2 perini și 4 fețe de perini; g) 1 șol sau plapomă și 2 lepedee de plapomă; h) 2 lepedee albe de giolgiu pentru acoperirea patului; i) cuțit, 1 furcuță, 1 linguriță, 1 lingură, păhar și cel puțin 3 servete; l) 1 perie de vesminte și perii de încălțăminte; m) cel puțin 3 ștergare și 2 pieptene, unul des și altul rar. Pe rufe și vesminte trebuie cusut numărul ce se va comunica în rezoluție. Rufe și vesmintele neînsemnate vor fi respinse.

8. Elevii vor avea proviziunea întreagă și anume: a) locuință în sale mari sănătoase, luminoase și provăzute cu toate cele de lipsă; b) vipt întreg, adică dejun, prânz și cină. La dejun: cafea cu lapte ori lapte cu cacao și pâne; la prânz cel puțin 2 feluri de mâncări, la cină 1—2 feluri. c) Spălătul și cărpitul rufelor. d) Luminat în timpul recerut. e) Incălzitul în timp de iarnă. f) În caz de boală, medic, medicamente și îngrijirea de lipsă. g) Scaldă caldă în timpul iernii, amăsurat prescrișelor igienii. Afară de această superioritatea se va îngriji, ca elevii mai slabi, pe cât se poate, să fie ajutați și în studiu.

9. Părinții în decursul anului școlar să nu trimită bani elevilor, ci banii să vină la adresa superiorității, care se va îngriji să le procure recvizitele de școală, cărțile și celelalte lucruri de lipsă

și le va controla cheltuielile. De asemenea să nu le trimită nici mâncări, de cât doar la ocazii, căci Internatul îi provide deplin cu cele de lipsă.

10. Părinții sunt îndatorați să rebo-nifice eventualele stricăciuni făcute de fii lor. De sine înțeles, că pentru obiectele, ce se strică prin folosință, fără vina elevilor, nu se cere nici o desdaunare.

11. Elevii se vor prezenta la începutul anului școlar înaintea supertorității Internatului, cei nou primiți însoțiți de părinții sau îngrijitorii lor, unde vor plăti taxele prescise, vor da în seamă obiectele și li-se va designa mobilierul destinat spre folosință.

Blaj, 28 Iulie 1916.

Dr. Victor Macavelu,
rectorul Seminarului junimii române
gr.-cat. din Blaj.

Informațiuni.

P. S. Sa Episcopul Radu pentru cuminecarea copiilor. Cercularul recent al diecezei de Oradea-mare publică, în traducere, scrisoarea papei Benedict al XV. referitor la cuminecarea copiilor de ambe sexe, în 30 Iulie a. c. aniversara anului al doilea de războiu. P. S. Episcopul Radu dispune următoarele:

„Amăsurat acestui preatnalt decret, dispunem și Noi ca Frații preoți să poarte grije, ca în pomenita zi, întru cât este cu putință în timpul și împrejurările de față, pruncii ajunși la pricepere, să se împărtășească cu sfințele taine ale mărturisirii și cuminecăturii după intențiunea P. S. Sale, ca bunul Dumnezeu să se indure a pune capăt înfricoșatului războiu, care pe mulți dintre ei i-a lăsat orfani!”

Regele Ferdinand se întoarce pe neașteptate la București. Regele Ferdinand și-a întrerupt pe neașteptate șederea lui la Sinaia, și a sosit la București. Probabil că va fi convocat un consiliu de Coroană care se va ocupa cu politica externă a României.

Dorul omenirei după pace. Capul bisericii din Danemarca, episcopul Osterfeld a invitat preoțimea din Danemarca, ca în serviciul divin din Dumineca viitoare să dea expresiune în rugăciunile lor dorului omenirei după pace pe pământ și corul să intoneze un imn special al păcii.

Concurs. Subscrișul comitet publică prin aceasta concurs pentru trei ajutoare de câte K. 100— puse la dispoziție de marimosul domn George Pop de Băsești pentru 3 ucenici dela meserii.

Ajutoarele se vor da la orfani de ai vitejilor nostri căzuți în războiu, având preferință cei de pe teritoriul desp. Băsești al „Asociațiunii”, căruiia îi aparțin comunele cercului administrativ al Cehului-Silvaniei.

Cererile vor fi provăzute cu următoarele actuse: 1. Carte de botez; 2. Atestat de sărăcie; 3. Atestatul, că tatăl ucenicului a căzut în războiu și despre numărul orfanilor rămași în urma dănsului; 4. Contractul încheiat cu măestrul; 5. Atestat de sănătate; 6. Ultimul atestat școlar al ucenicului; 7. Atestat dela măestru cu privire la destoinicia elevului și purtarea acestuia; 8. O recomandăție din partea oficiului parohial.

Cererile se vor adresa până în 15. August n. a. c. Comitetului central al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român” (Nagyszeben-Sibiu, strada Șaguna Nr. 6).

Sibiu, în 22 Iulie 1916.

Andrieu Bărsanu
prezident.

Romul Simu,
secretar supl.

Pro patria. † Victor E. Radu, absolvent de școala comercială, sublocotenent în rezervă al reg. de inf. ces. reg. No. 62, a murit moarte de erou pe câmpul de luptă italian la 16 Maiu 1916 d. a. între orele 5 și 6, în etatea de abia 24 ani, împlinindu-și datoria sa de soldat față de patrie cu un eroism fără margini.

A fost înmormântat cu onorurile unui erou, lângă biserica sf. Petru și Pavel din Piazza (lângă Rovereto) în 17 Maiu 1916 în acel loc unde și-a vărsat sângele.

Domnul îndurărilor să ne trimită mângâierea sa vindecătoare după aceasta pierdere ireparabilă, iar repausatului erou, care a fost în scurta sa viață omul datoriei, să-i dea fericierea eternă.

Dormi în pace suflet blând și bun!

Hășmaș—Telec, la 28 Iunie 1916.

Nicolau Radu preot și soția Maria născ. Mateiu ca părinți; Virgil, Emil, Nicolau, Alexandru și Letiția frați și soră și numeroase rudenii.

Casement va fi executat în 3 August.

„Daily Mail” din Londra anunță, că condamnarea la moarte al lui Casement, organizatorul revoluției irlandeze, se va executa în 3 August, dacă până la datul acesta nu va fi agrățiat de regele. Prim-ministrul Asquit primește din toate ținuturile Irlandei rugări pentru agrățierea lui Casement. Pentru eliberarea lui s'au întrepus până acum 20 episcopi irlandezi, 26 deputați și 42 profesori universitari.

În jurul incendiului din Tatoi. Ziarul „Kreuzzeitung” află din Atena, că indiciile arată tot mai mult, că focul care a mistuit palatul regal, a fost pus, mai ales prin faptul constatat, că focul a izbucnit deodată în mai multe locuri, iar centrul lui a fost în apropierea palatului construit de curând de către regele Constantin.

La Atena predomină convingerea, că prin acest incendiu s'a urmărit asasinarea regelui. Există multe indicii, că crima a fost comisă de venizeliști. Circulă zvonul, că unele urme duc la ambasada franceză.

Prin acest eveniment, simpatiile poporului pentru rege au crescut în mod esențial, ceea ce reiese și din ovațiunile, ce i-s'au făcut când a'a întors la Atena.

Necrolog. † George Pop, preot gr.-cat. în penziune, după luigi și grele suferințe, purtate cu răbdare creștinească, împărtășit cu sfințele Taine, și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului, Vineri în 21 Iulie n. a. c. la 4 ore d. a. în clinica din Cluj în etate de 77 ani și 52 ai preoției.

Odihnească în pace!

Proprietar, editor și Redactor responsabil:
Ioan Saciu.

„Artă”.

Portret mărime naturală după fotografie, desemn 25 cor.; pictură în oleu 60 cor. Iconostase, icoane bisericesti, pictură absolut artistică. Preț moderat.

Lázár Zázár
Via Nagybánya.